

Asia: VN/27266/2024

Lausuntopyyntö pankkipalvelulainsäädännön arviointia koskevasta työryhmämietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne yrityksen ja yhteisön perusmaksutiliä koskevista ehdotuksista

Työryhmä esittää uutta yrityksen ja yhteisön perusmaksutiliä, jolla oikeutta peruspankkipalveluihin laajennettaisiin. Yrityksen ja yhteisön perusmaksutiliin olisivat oikeutettuja mikro- ja pienyritykset, elinkeinonharjoittajat, yhdistykset, säätiöt sekä yhteisetuudet. Työryhmä esittää perusmaksutilin saamiselle tiettyjä tarkempia edellytyksiä, joilla varmistetaan, että etenkin pienimmät toimijat saisivat tarvitsemansa pankkipalvelut. Tämä muutos on olennainen yleishyödyllisten toimijoiden kannalta. Suomen Olympiakomitea kannattaa esitystä.

Tällä hetkellä yleishyödylliset yhteisöt on rinnastettu yrityksiin näiden palveluiden osalta ja tämä on ollut ongelmallista, erityisesti palveluhintojen ollessa yhteisöille korkeat. Suomen Olympiakomitea kiittää työryhmää siitä, että yhdistysten ongelmat peruspankkipalveluiden hinnoittelun osalta on tunnistettu mietinnössä. Suomen Olympiakomitea pitää erittäin tärkeänä, että päälähtökohtana peruspankkipalveluiden hinnoittelussa olisi asiakkaalta veloitettavien maksujen kohtuullisuus. Eriytetyn hinnoittelun on tärkeää olla läpinäkyvää ja asiakkaan aseman huomioivaa, kuten mietinnössäkin todetaan.

2. Huomionne asiakaspalvelua koskevista ehdotuksista

Työryhmä esittää, että luottolaitosten tulisi vastata asiakasyhteydenottoihin jatkossa ilman aiheetonta viivytystä, mutta kuitenkin viimeistään viiden pankkipäivän kuluessa. Sama koskisi esityksen mukaan myös peruspankkipalveluita koskevia asiakasyhteydenottoja. Suomen Olympiakomitea kannattaa tätä esitystä lämpimästi. Hyvän pankkitavan keskeisenä elementtinä on palveluntarjoajan ja asiakkaan välinen suhde ja asiakkaan suojeleminen. Hyvän pankkitavan tulisi ilmetä laadukkaana asiakaspalveluna.

3. Huomionne muista esityksen yhteydessä arvioiduista aiheista (esim. yhdenvertaisuus, raportointi, jatkoselvittettävät aihekokonaisuudet)

Terrorismin ja rahanpesun torjunnassa yhdistyksille on asetettu nykyisellään täysin ylimitoitettuja vaatimuksia. Suomen Olympiakomitea pitää hyvänä sitä, että uusi yrityksen ja yhteisön perusmaksutilin käyttöönoton odotetaan vähentävän luottolaitosten de-risking-käytänteitä. Tämä voi mahdollisesti helpottaa erityisesti vapaaehtoisvoimin toimivien urheiluseurojen asiointia. Mietintö ehdottaa, että peruspankkipalveluita koskevaa sääntelyä kehitetään niin, että sääntelyssä huomioidaan korostetummin yhdenvertaisuuslain syrjintäkielto. Suomen Olympiakomitea pitää tätä muutosta erittäin tärkeänä. Se mahdollistaa erilaisten toimijoiden paremman huomioonmyös urheilujärjestöjen osalta.

5. Lisätoimia tarvitaan käteispalveluiden osalta

Olympiakomitea kiittää työryhmästä siitä, että se tunnistaa käteispalvelujen heikkenevän saatavuuden ja korostaa EU-sääntelyn merkitystä. Kuitenkin urheiluseurojen käytännön toiminnassa käteisen talletus- ja nostopalvelut ovat edelleen tärkeitä. Työryhmä ei ehdota kansallisia velvoitteita automaattien kattavuudesta.

Urheiluseuroissa vastaanotetaan edelleen käteistä rahaa. Yhdistyslain mikroyhdistyksiä koskevan sääntelyn ja hyvän hallinnon näkökulmasta on tärkeää, että vastaanotettujen käteisvarojen tallettaminen on helppoa ja kohtuuhintaista. Tallettamisautomaatit vähenevät koko ajan myös suurissa kaupungeissa ja konttoriverkostonkin harventuessa tallettaminen on tullut hankalaksi ja kalliiksi.

Pankkien käteispalvelut vähenevät koko ajan ja jonkinasteinen velvoite tulisi asettaa niiden turvaamiseksi. Käteispalvelujen minimisaatavuuden turvaamiseksi vähintään käteisnoston ja -talletuksen mahdollistavia automaatteja tulisi olla maantieteellisesti kattavasti. Vaikka käteisen käyttö vähenee jatkuvasti, tulee sen käyttömahdollisuus turvata. Erityisesti ruohonjuuritason kansalaisjärjestötoiminnassa sillä on oma sijansa sekä maksun vastaanottajan, että maksajan näkökulmasta. Siksi Suomen Olympiakomitea esittää, että jatkotyöstössä käteispalveluiden turvaaminen kaikkialla Suomessa otettaisiin huomioon.

4. Halutessanne voitte jättää tähän muita huomioita

Suomen Olympiakomitea kiittää valtiovarainministeriötä mahdollisuudesta lausua pankkilainsäädännön arviointia koskevasta työryhmämietinnöstä. Suomen Olympiakomitea kiittää työryhmää siitä, että esitykset selvästi tunnistavat kansalaisyhteiskunnan roolin ja vahvistavat sen toimintaedellytyksiä. Suomen Olympiakomitea haluaa nostaa kuitenkin esiin, että käteispalveluiden valtakunnallinen saatavuus ei ole noussut työryhmän ehdotuksissa esiin ja tätä olisi jatkovalmistelussa syytä tarkastella uudelleen.

Heikkinen Petri
Suomen Olympiakomitea